

VRAGENLIJST SIGNALERING CONTACTECZEEM

Een vragenlijst is in deze richtlijn de kern van de preventiemethode om werkgerelateerde huidrisico's actief op te sporen en vervolgens te herkennen en te reduceren. Voor een optimale respons mag de vragenlijst niet te lang en zeker niet te gecompliceerd zijn. De uitkomsten van de vragenlijst zijn per definitie subjectief en met inachtneming van de beperkingen kan een vragenlijst op deze wijze alleen differentiëren in mate van waarschijnlijkheid van een risicofactor. De vragenlijst is geen diagnosemiddel, het is een middel om te screenen. De uitkomsten van het vragenlijstonderzoek dienen als uitgangspunt voor verder acties.

Onderstaand vindt u de vragen (deel A en B van de lijst), en een toelichting op de vragen. Vervolgens een uitleg over de beoordeling van de antwoorden, inclusief beslissingstabel.

VRAGENLIJST DEEL A: VERHOOGD RISICO HANDECZEEM

- 1 Heeft u ooit een jeukende huidafwijking gehad?
- 2 Heeft u ooit eczeem gehad in huidplooien zoals knieholten, elleboogsplooien, enkels, hals of nek?
- 3 Heeft u nu eczeem in huidplooien of elders op uw lichaam?
- 4 Als u een jeukende huidafwijking hebt of hebt gehad, is deze begonnen voordat u 2 jaar oud was?
- 5 Heeft u ooit astma, hooikoorts of chronische bronchitis gehad?
- 6 Heeft u de laatste 12 maanden last van een droge huid?

VRAGENLIJST DEEL B: AANWIJZINGEN HANDECZEEM

- 1 Heeft u nu of in de afgelopen 12 maanden een van de volgende klachten aan handen of vingers gehad:
  - a rode en gezwollen handen of vingers?
  - b schilferende handen of vingers?
  - c jeukende handen of vingers?
  - d handen of vingers met kloven?
  - e blaasjes in handpalm, op handrug of tussen de vingers?
  - f rode bultjes aan handen of vingers?
- 2 Duurden deze verschijnselen langer dan 3 weken?
- 3 Kwamen deze verschijnselen de afgelopen 12 maanden meer dan één keer voor?

Toelichting bij deel A

De vragen in dit deel richten zich op de endogene factoren die een verhoogd risico op het ontwikkelen van handeczeem inhouden.

Epidemiologisch blijkt vooral een voorgeschiedenis van atopisch eczeem de kans op handeczeem sterk te beïnvloeden. Hoewel andere endogene factoren zeker ook het risico beïnvloeden, richt dit deel van de vragenlijst zich specifiek op atopie. Een atopische constitutie zonder eczeemmanifestaties (bijvoorbeeld alleen pulmonale klachten) is *niet* gerelateerd aan een verhoogd handeczeemrisico. Voor het duiden van huidklachten in het verleden is het natuurlijk wel van belang ook een indruk te hebben van niet-dermale manifestaties van het atopisch syndroom.

De vragen zijn zo gekozen dat met een minimaal aantal vragen een maximale waarschijnlijkheid ten aanzien een atopisch eczeem voorgeschiedenis bereikt kan worden. De ervaring heeft geleerd dat vooral eczeemklachten vóór het tweede levensjaar een sterke voorspellende waarde hebben. Soms is extra uitleg, of navraag in familie (ouders) nodig om deze vraag goed te beantwoorden.

Toelichting bij deel B

De vragen in dit deel richten zich op de handeczeemklachten, manifest of in het recente verleden.

De eczeemklachten aan de handen zijn vaak seizoensgebonden. Voor een juiste inschatting van de eczeemklachten is niet alleen het manifeste eczeem op het moment van onderzoek van belang, maar ook klachten die in de loop van het jaar zijn opgetreden.

De vragen zijn zo gekozen dat ze door de medewerkers zelf beantwoord kunnen worden. De betrouwbaarheid van de antwoorden op dit onderdeel neemt toe indien vooraf voorlichting over (werkgerelateerde) eczeemklachten is gegeven.

Ook de mogelijkheid om tijdens een inloopspreekuur bijvoorbeeld aan de hand van foto's van eczeem de vragen te verduidelijken komt de betrouwbaarheid van de gegevens ten goede.

BEOORDELING VAN DE ANTWOORDEN

Elk antwoord op de vragen in de vragenlijst wordt gescoord. Deze scores zijn gebaseerd op literatuurgegevens en ervaring van arbeidsdermatologen (zie [onderstaande beslissingstabel](#)).

De score mondt uit in een conclusie over waarschijnlijkheid van (atopisch) eczeem en mate van huidbelasting binnen en buiten het werk. De conclusies worden gekoppeld aan acties: maatregelen die genomen moeten worden of activiteiten die verricht moeten worden.

Antwoorden op deel A

Een jeukende huidafwijking voor het 2e levensjaar is een sterke aanwijzing voor atopisch eczeem. Dit fenomeen telt dubbel in de score. De waarschijnlijkheid van een atopie wordt pas uitgesproken indien 3 symptomen aanwezig zijn, of een jeukende afwijking voor het 2^e jaar in combinatie met een ander symptoom.

Bij een conclusie "waarschijnlijk atopisch eczeem" zal beoordeeld moeten worden of een indicatie voor een werkplekonderzoek bestaat (in combinatie met de bevindingen van deel B). Daarnaast zal beoordeeld moeten worden of een indicatie voor verhoging van de PMO-frequentie voor deze medewerker geïndiceerd is. Voor beide beoordelingen zal een AGS bij de bedrijfsarts nodig zijn.

Antwoorden op deel B

De symptomen kloven en blaasjes zijn indicatiever dan de overige eczeemklachten en scoren daarom hoger. In de score-berekening (zie [beslissingstabel hierna](#)) is extra aandacht voor de duur van de klachten. Een duur van enkele weken maakt de waarschijnlijkheid dat de klachten als eczeem geïdentificeerd kunnen worden groter. Voor de berekening van de score en de uitspraak "waarschijnlijk eczeem" maakt de differentiatie tussen klachten nu en klachten de laatste 12 maanden geen verschil. Voor de acties die ondernomen moeten worden is het vanzelfsprekend wel van belang om te weten of de klachten manifest aanwezig zijn: dan moet namelijk beoordeeld worden of (medicamenteuze) behandeling geïndiceerd is. De beoordeling "waarschijnlijk eczeem" vanuit deel A van de vragenlijst zal door de bedrijfsarts in een AGS bevestigd moeten worden. Tevens zal de bedrijfsarts vanuit de AGS-bevindingen moeten beoordelen of een werkplekonderzoek en aanpassen van de PMO-frequentie nodig is.

Vragenlijst deel A (screening aanwijzingen voor atopisch eczeem, verhoogd risico handeczeem)

Bij antwoord 'JA':	
Vraag 1, 2, 3, 5 of 6	1 punt
Vraag 4	2 punten

Beoordeling	
0 of 1 punt	Geen atopisch eczeem
2 punten	Mogelijk atopisch eczeem
3 of meer punten	Atopisch eczeem

Beslissing/actie	
3 punten of meer	Naar de bedrijfsarts voor het beoordelen van de diagnose atopisch eczeem en het aanpassen van de PMO-frequentie.
< 3 punten	Geen actie.

Vragenlijst deel B (screening op manifeste klachten van handeczeem)

Bij antwoord 'JA':	
Vraag 1a-c	1 punt
Vraag 1d-f	2 punten
Vraag 2-3	1 punt

Beoordeling	
0 - 2 punten	Geen handeczeem
3 of 4 punten	Mogelijk handeczeem
5 of meer punten	Handeczeem

Beslissing/actie	
Laatste 12 maanden: ≥ 3 punten	Naar de bedrijfsarts ter beoordeling van de diagnose handeczeem en beoordelen of er een indicatie is voor het aanpassen van de PMO-frequentie.
Laatste 12 maanden: < 3 punten	Geen actie.
Nu: ≥ 3 punten	Naar de bedrijfsarts voor beoordeling manifest handeczeem en beoordeling of er een indicatie is voor verwijzing naar de huisarts voor instellen van lokale therapie.